

כריתות

פרק א'

חשנה א'

כמה חיובי כריתות יש בתורה? 36. כמה מהם עשה? 2. מהם? מי שאינו עושה פסח ומי שלא מל. מהם חיובי הכריתות? 15 איסורי עריות, 4 עבודה זרה, 1, חילול שבת, 8 איסורים בקרבן, 1 חמץ בפסח, אכילה ועבודה ביום כיפור, 2 פיטום הקטורת (לא בשביל להתלמד) 1. הסך בשמן המשחה (של משה רבינו לא לצורך מלכות או כהונה) האם מותר להתחתן עם נכדה או סבתא? בשל באיסור איש וביתה.

חשנה ב'

מה דין העובר על אחד מהעבירות הנ"ל? בשוגג חייב חטאת, במזיד כרת, עם עדים והתראה מיתה בידי אדם ואינם ספק מביא אשם תלוי, על אילו עבירות לא מביא חטאת? לר"מ רק מטמא מקדש וקדשיו שמבית חטאת עולה ויורד, ולחכמים גם מגדל לא מביא חטאת מפני שאין בו מעשה וכתוב תורה אחת יהיה לכם "לעושה" בשגגה.

חשנה ג'

האם כל יולדת חייבת להביא קרבן? יש יולדת שמביאה ונאכל ויש שמביאה ואין נאכל ויש שלא צריכה להביא. מי מביא ונאכל? שברור שהפילה ולד, מי מביא ואינה נאכל? שיש ספק אם הפילה דבר שחייבים עליו קרבן, למה מביאה? להתיר לה לאכול קדשים, למה לא נאכל? להביא מספק חטאת העוף לא אכפת לנו שרק דמה עולה על המזבח אבל לאכול אסור שמא היא פטורה מקרבן והעוף חולין ומליקה בחולין נבילה, מי לא מביאה בכלל? להפילה דבר שמא נחשב לעובר כגון לפני 40 יום. אלו דברים הם לידה ודאית? המפלת סנדל (עובר שנמעכה צורתו) ושליא (אין שליה בלא ולד) ושפיר מרוקם (שיש כעין רקמה מצורת הולד) והיוצא מחותך, באיזה דבר יש מחלוקת? המפלת כמין בהמה חיה או עוף לר"מ נחשב לידה ודאית ולחכמים דוקא כעין אדם, האם שפחה חייבת בקרבן? כן, מה החידוש? שאפי' שעבד חייב במצוות כמו אשה ודוקא במצוות ששייכים גם בזכר כמ"ל כגון שאפי' קרבן לידה ששייך רק באשה שפחה חייבת.

חשנה ד'

אלו מביאות מספק אוינו נאכל? שלא ידוע מה הפילה, או שתי נשים שהפילו אחת ממין פטור ואחת ממין חייב ולא ידוע מה הפילה כל אחת, מה סובר ר"י? שבשתי נשים שמביאות ואינו נאכל זה דוקא שלא בפנינו שניהם ביחד אבל שניהם ביחד, אבל שניהם ביחד בפנינו מביאים אחד ומתנים אם אני חייבת החצי שלך בשבילי מתנה ואם את חייבת החצי שלי בשבילך מתנה.

חשנה ה'

אלו דברים הם בטח לא לידה? שפיר מלא מים, או מלא גנינים, או כעין דגים וחגבים, או שהפילה לפני שהעובר נהיה בן 40 יום, מה הדין ביוצא דופן? לת"ק פטורה לר"ש חייבת.

חשנה ו'

מה דין יולדת זכר? 8 ימי טומאה וטובלת ו – 33 ימי טהרה שלא נטמאת מדם נידה אלא מדם לידה, מה דין יולדת נקיבה? 14 ימי טומאה וטובל ו – 66 ימי טהרה שלא נטמאת מדם נידה אלא מדם לידה, מתי יום הבאת קרובנות יולדת? יולדת זכר ביום ה – 41 יולדת נקיבה ביום ה – 81, מה הדין אם הפילה בתוך

מלאת? ביולדת נקיבה נפטרת מקרבן נוסף מטעם שפילה בתוך מלאת והיולדת זכה נפטרת משום שבתוך מלאת העובר שהפילה עוד לא היה בן 40 יום שהרי נטהרת רק 7 ימים אחר הלידה (ובפרק הבא נראה ששיך דם זכר בשני תאומים) **מה הדין ביולדת נקיבה שהפילה ביום ה-80?** פטורה מקרבן נוסף שהפילה בתוך מלאת, **מה הדין אם הפילה ביום ה-81?** חייבת בקרבן נוסף שהפילה אחר מלאת ימי שררה, **הפילה בליל 81?** מחלוקת לב"ש פטורה מקרבן נוסף בגלל שעוד לא הגיעה לזמן הקרבן (שמקריבים רק ביום) ולב"ה חייבת בקרבן נוסף שכבר עבר יום השמונים וזה אחר מלאת ימי טהרה, **מה טעינו ב"ה לב"ש?** הרי בליל 81 אם ראתה דם נידה נטמאה כי כבר עברו ימי הטוהר שלה א"כ גם לקרבן אפ הפילה בליל 81 תתחייב קרבן נוסף. **מה ענו ב"ה לב"ש?** שבליל 81 זה זמן לטומאה אבל זה לא זמן לקרבן שאין מקריבים לילה, **מה שאלו ב"ה על התשובה הנ"ל?** אם יום 81 יצא בשבת ותפיל בשבת גם לא תתחייב בקרבן נוסף שזה זמן שלא יכולים להקריב חטאת יולדת הרי אנו רואים שחייבת קרבן נוסף, **מה ענו להם ב"ש?** 1. שאין להשוות בין לילה לשבת, שבלילה זה בכלל לא זמן קרבן אפי' לא ציבור אבל שבת זה זמן קרבן ציבור. 2. כמה שאתם אומרים שאם לטומאה ליל 81 מטמא אותה טומאת נדה כך גם תתחייב בקרבן נוסף אם הפילה בליל 81 יש לנו הוכחה שלא משווים טומאה לקרבן שאם הפילה בתוך 81 נהיית טמאת לידה ולא מתחייב בקרבן נוסף.

משנה ז'

האשה שיש עליה ספק 5 לידות או זיבות כמה קרבנות מביאה? מביאה קרבן אחד שגם זה בקושי התירה להביא מספק ומותרת לאכול בזבחים. **5 לידות או זיבות ודאות?** מביאה קרבן אחד ואוכלת בקדשים וצריכה להביא עוד ארבע. **מה קרה מהדין שצריך להביא קרבן לכל לידה ולידה?** כל קן אחד עלה דינה זהב (זה דינרי כסף) **מה עשה רשב"ג?** נשבע שלא ילך לישון עד שיהיה בדינר כסף איך עשה זאת? פסק שאפי' על 5 לידות מביאה רק אחד. **האם כך הבין?** לא, אלא משום עת לעשות לה' שחשש שהעניות לא יביאו אפי' אחד. **האם הואיל תקנתו?** כן, **בכמה המחיר ירד?** לרבע דינר כסף (1/100 מלפניכן) לכל קן.

פרק ב'

משנה א'

מה הפי' מחוסרי כפרה? שמביאים קרבן לאכול בקודשים, **כמה מחוסרי כפרה יש?** לת"ק 4, לראב"י 6, **מהם?** לת"ק: זב, זבה, יולדת, מצורע, ולראב"י גם גר, ומזיר שסובר שגר עד שיזרק עליו הדם של הקרבן שהביא (שגר שמתגייר צריך להביא קרבן) ונזיר שזה מתיר לו להתגלח ולשתות יין ולהיטמא למת למה לת"ק לא מחשב גר ונזיר למחוסרי כפרה גר בגלל שסובר שכיוון שטבל ומל יכול לאכול בקדשים, והקרבן רק מעכבו לבוא בקהל ונזיר שהקרבן לא מתיר לו לאכול בקדשים אלא יין חולין.

משנה ב'

כמה מביאים קרבן על המזיד בשוגג? 4. **מהם?** הבא על שפחה חרופה, ונזיר שנטמא, שבועת העדות, שבועת הפקדון.

משנה ג'

כמה מביאים קרבן אחד על עבירה שעשו אותה כמה פעמים? 5. **מהם?** הבא על שפחה חרופה ביאות הרבה, ונזיר שנטמא טומאות הרבה, והמקום לאשתו ע"י אנשים הרבה, ומצורע שנתנגע נגעים הרבה, **מה**

החידוש בנזיר שנטמא טומאות הרבה? שאפי' שנטמא ביום קרובנותו מביא אחד. **איזה קרבנות מביא מצורע?** מצורע עשיר שתי כבשים וכבשה, מצורע עני מביא כבש, 2 תורים, או 2 בני יונה. **לפי איזה זמן נקבע האדם אם הוא עשיר או עני?** לת"ק מתי שמביא את החטאת לר"י מתי שמביא את האשם וזה הפירוש במשנה הביא צפריו ונתנגע לא עלו לו להחשב לעני או עשיר אלא כמחלוקת הני"ל (הדבר החמישי מובא במשנה ד').

משנה ד'

האשה שילדה ולדות הרבה במה מדובר? אשה שולדה נקבה ואחרי 60 ילדה יום הפילה וולד נקיבה ואחרי 60 יום הפילה עוד ולד נקיבה ואחרי עוד 60 יום הפילה עוד ולד נקיבה. **כמה קרבנות חייבת?** לת"ק 1 כי כל לידה היתה בתוך מלאת של הלידה הקודמת, לר"י היא חייבת שתיים כי הראשונה גורת השניה שבתוך מלאות הראשונה אבל לא פוטרת את השלישית שלא היתה בתוך מלאת שעליו מביאה את הקרבן וכן קרבן שני על הלידה השלישית והרביעית. **איך שייך בזכר שליזה תגורר לידה?** שהיתה מעוברת והפילה אחד אחרי השני בתוך מלאת. **מהו קרבן עולה ויורד?** שעשיר שחטא מביא כבשה ועני מביא 2 תורים או 2 בני יונה ודל מביא סולת. **על כמה חטאים מביאים קרבן עולה ויורד?** 5. **אלו הם?** 1. שבעת העדות, שיודע עדות על חברו ולא רוצה להעיד. 2. שבעת ביטוי שפתיים (כגון שנשבע שלא אכל ואכל או להפך) 3. שהיה טמא ונכנס למקדש או שאכל קדשים. 4. יולד. 5. מצורע.

מהו קרבן עולה ויורד של יולדת או מצורע? יולדת עשירה כבש לעולה ותור או בן יונה לחטאת אחד לעולה ואחד לחטאת ויולדת עניה מביאה שתי תורים או בני יונה אחד לעולה ואחד לחטאת, מצורע עשיר מביא שני כבשים לעולה ולאשם וכבשה לחטאת, ומצורע כבש לאשם 1 – 2 תורים או שני בני יונה לעולה ולחטאת. **כמה הבדלים יש בין שפחה חרופה לכל העריות?** 6. **מהם?** 1. מלקות. 2. אשם. 3. האשה במכות והאיש בקרבן. 4. אין המערה בגומר. 5. חייב אחד על ביאות הרבה. 6. שעשה בו את המזיד כשוגג (הוא מביא קרבן אפי' במזיד והיא לוקה רק במזיד לכן אם שניהם מזידים היא לוקה והוא בקרבן וכן אם הוא שוגג והיא מזידה, אבל היא שוגגת ולכן פטורה ממלקות גם באיש פטור מקרבן). מה הדין בשאר עריות? 1. במיתה. 2. בחטאת. 2. האשה והאיש באותו עונש. 4. המערה כגומר. 5. חייב על כל ביאה וביאה. 6. בשוגג מביא קרבן ובמזיד כרת.

משנה ה'

מהי שפחה חרופה? מחלוקת. לר"ע חציה שפחה וחציה בת חורין (שהיתה של שני אנשים ואחד מהם שחרר אותה) לרבי ישמעאל שפחה ודאית. **מי סובר כר"ע?** ראב"ע. **מנין לומדים שמדובר שחציה שפחה וחציה בת חורין?** מחלוקת. לר"ע והפדה "לא נפדתה" שפדויה ואינה פדויה ולראב"ע כל העריות הן בנות חורין ומה נשאר לנו חצי שפחה וחצי בן חורין. **מי סובר דברה תורה כלשון בני אדם?** רבי ישמעאל וראב"ע, לכן רבי ישמעאל סובר שמדובר בשפחה ודאית, וראב"ע דורש מייתור הלשון שהרי כתוב "כי לא חופשה" א"כ "והפדה אל נפדתה" מיותר.

משנה ו'

איזה הבדל נוסף יש בין כל העריות לשפחה חרופה? כל העריות האיש לא תלוי באשה וההפך, שאת אומרת שאם האיש פטור בגלל שהוא קטן או שוגג או ישן האשה חייבת אבל בשפחה חרופה אם אחד מהם קטן או ישן.

פרק ג'

משנה א'

כמה מקרים יש במשנה? 3 מקרים. מה המקרה הראשון? 2 עדים או אפילו אחד אמרו לו "אכלת חלב" והוא שותק חייב חטאת. **מה המקרה השני?** עד או אשה אמרו לו "לא אכלתי" (ששתיהם באו ביחד כי אם לא באו ביחד העדות הראשונה קיימת והעדות השניה לא נחשבת) מביא אשם תלוי. **מה המקרה השלישי?** אחד אומר "אכלת" והוא מכחיש אז פטור. **מה המקרה הרביעי?** שניים אומרים "אכל" והוא מכחיש. **מה הדין?** מחלוקת לר"מ חייב לח"כ פטור. **הטעם?** לר"מ אם שניים מביאין אותו למיתה חמורה בטח שיביאו אותו לקרבן הקל, ולחכמים בקרבן יכול לומר שאתם צודקים שאכלתי וזה היה במזיד ונפטור מקרבן.

משנה ב'

אכל חלב וחלב בהעלם אחד מה הדין? חייב חטאת אחת. **הטעם?** שהוא מן אחד. אכל חלב וחלב בהעלם אחד חייב על כל אחד ואחד. **מה יותר חמור מין אחד או שני מינים?** בכל אחד יש חומרה וקולה. **מהי החומרה במין אחד?** שאכל חצי כזית ואח"כ אכל עוד חצי כזית מה שאין כן בשתי מינים פטור. **מה החומרה בשתי מינים?** שאכל שני מינים בהעלם אחד חייב שניים.

משנה ג'

על מה מדברת המשנה? אכל חצי כזית ועוד חצי כזית ממין אחד. כמה זמן שיהא בניהם להיות כשיעור להתחייב? כרת. **מהו השיעור?** מחלוקת. לר"מ רואים שאם יפורר כזית לפירורים דקים וקטנים ויאכלם אחד אחרי השני לחכמים כדי אכילת פרס (חצי כיכר של עירוב – 4 ביצים). **לאיזה עוד דברים השיעור כדי אכילת פרס?** 1. אכל אוכלים טמאים ושתה משקין טמאים שפוסלים הגויה מלאכול תרומה. 2. שתה רביעית יין ונכנס למקדש, אם שווה בכדי אכילת פרס השיעור לא מצטרף. **מי חולק על חכמים?** ר"א אפילו שרק אם שתה יין רביעית בבת אחת ולא הוסיף מים אז חייב אם נכנס למקדש.

משנה ד'

האם איסור חל על איסור? לא רק איסור כולל או מוסיף. **מהו איסור כולל?** שהאיסור כולל ואוסר עוד דברים אחרים על האדם שהיו מותרים מלכתחילה שנוסף איסור על האדם. **מהו איסור הוסיף?** שהאיסור נוסף על עוד אנשים שנוסף איסור על החפץ. **כמה חטאת מתחייב אדם באכילה אחת?** לת"ק 4 חטאת, ואשם 1. לר"מ 5 חטאת ואשם 1. **באיזה אופן?** טמא שאכל חלב שהוא נותר של קרבן ביום כיפור. **למה טמא חייב משום חלב?** מפני שטמא זה איסור כולל לגבי חלב שכמו שנאסר על כל בשר קדשים איסור חלב כלול בתוכו, **למה חייב משום נותר?** שזה איסור מוסיף שנוסף על החפץ גם הקדש שאסור להנות ממנו. **למה חייב אשם?** בגלל שזה של הקדש ונוסף איסור על החפץ שעד עכשיו החלב מותר בהנאה ועכשיו נאסר בהנאה משום מעילה. **למה חייב משום אכילה ביו"כ?** שזה איסור כולל כמו שנאסר בכל אוכל כולל בתרוכ גם איסור חלב, **מה מוסיף ר"מ?** שאם היה בפיו והוציאו חייב ובגלל שאיסור שבת ויוה"כ ששניהם חלים עליהם באותו רגע והאיסור חל על איסור בבת אחת. **מה אמרו לו חכמים?** שזה לא מטעם חיוב האכילה אלא משום הוצאה ולכן לא כללו החטאת משום הוצאה יחד עם איסור אכילה.

משנה ז'

היכן שאל ר"ע את ר"ג ורבי יהושע? באטליו של אמאים **בשביל מה הלכו לשם?** לקנות בשר באטליו לחתונה של בנו של ר"ג. **בשביל מה המשנה מספרת לנו?** לומר לנו שאפילו שהתעסקו בהכנות לחתונה גם

דיברו בלימוד. **מה שאל ר"ע?** הבא על אחותו שהיא אחות אביו ואחות אמו. בהעלם אחד, כמה חטאות חייב. **איך יכול להיות?** שראובן בא על אמו ונלדו שתי בנות וחזר והתחתן עם אחת מהבנות ונולד בן והבן התחתן עם אחותו והיא אחותו מאביו, היא גם אחות אמו מאבא שלו אחות אביו שהרי אביו התחתן עם אמו ונולדו שתי הבנות. **מהיכן רצו לפשוט השאלה?** מהבא על חמש נשיו נדות שחייב על כל אחת ואחת ועם כן הדברים קל וחומר, מה חמש נידות שזה לא אחד על כולם חייב 5 חטאות בטח שבמקרה שלנו שיהיה חייב על כל אחת ואחת. **האם הק"ו נשאר?** לא, יש עליו פרכת שבחמש נשיו נדות זה גופין מחולקים וכאן זה גוף אחד.

חשנה ז'

מה עוד שאל ר"ע? אבר המדולדל בבהמה האם מטמא כמו אבר מן החי או לא. **מהו מדולדל?** תלוש ברובו ומחובר קצת לבשר. שלא שמעו **מה הדין בבהמה אבל אפשר ללמוד מק"ו מהו הק"ו?** אם אדם שטומאתו באדם שמתמא אפ"י בחיים כך אבר המדולבל טהור בהמה שאינה מטמאה מחיים כ"ש שאבר המדולדל יהיה טהור. **מנין יודעים שאבר המדולדל באדם טהור?** שהמוכי שחין בירושלים היו באים לרופא בערב פסח בשביל להוריד האבר עד שהיה נשאר חוט דק כשעורה והיה דוחף האבר בקוץ שמחובר לאדמה והמוכה שחין והורפא היו עושים פסח אפ"י שהרופא נגע באבר המדולדל.

חשנה ט'

דבר נוסף שאל ר"ע? מחלוקת לת"ק השוחט 5 זבחים בחוץ בהעלם אחד מהו ולר"ש האוכל נותר מחמשה זבחים מהו. **מה הטעם שר"ש חולק על ת"ק?** שאי אפשר להביא ראיה משחיטה על אכילה כי אכילה יש סברא שנתחייב על כל אחת ואחת שכאן הוא נהנה מכל אכילה ואכילה. **מה ענו לו?** שאפשר ללמוד מק"ו האוכל מזבח אחד בחמשה תמחויים בהעלם אחת. **מה הדין במקרה הנ"ל?** חייב על כל אחד ואחד משום מעילה. **מהו הק"ו?** שאם אוכל מקרבן אחד בחמשה תמחויים מחלקים לחייב אותו עם כן אחד ואחד ק"ו בשוחט בחוץ לת"ק או אוכל נותר מחמשה זבחים שהקרבנות מחולקים יהיה חייב על כל אחד ואחד. **מה אמר להם ר"ע?** שם זו ההלכה שקבלת מרבתיך אני מקבל ממך אבל זה רק ק"ו אז יש ברכא לק"ו. **מה היה הפרכא?** שהמעלה יש בו חומרות שאין בנותר 1. שרב שהמהנה את השני חייב כמו שנהנה בעצמו 2. אחד שמאכיל השני חייב כמו שהוא עצמו אוכל. 3. שאם אכל חצי כזית ואח"כ עוד חצי כזית אפ"י בהפרש של זמן מרובה, ובנותר אין השלושה דברים האלו ולכן אפ"י שיש כמה בהמות לא יהיה חייב אלא אחד.

חשנה י'

מה שאל ר"ע? שאל אותם 2 שאלות לגבי עשית מלאכה בשבת. **מה השאלה הראשונה?** שעושה מלאכה אחת בהרבה שבתות וידע ששבת ולא ידע שאסורה המלאכה, האם אנו אומרים שכל שבת ושבת מחולקת או שזה כמו שעשה מלאכה אחת הרבה פעמים באותו שבת חייב רק אחת. **מהי השאלה השניה?** שעשה הרבה תולדות של אב אחד בהעלם אחד אם חייב על כל תולדה ותולדה או חייב אחת על כולם. **מנין לנו שהוא שאל שתי שאלות?** שכתוב במשנה שבתות הרבה השאלה הראשונה על שבתות הרבה והשאלה השניה על מלאכות הרבה. **מה עונה לו ר"א?** שבשני השאלה הוא יהיה חייב על כל אחד ואחד. **מנין ק"ו מנדה מהו הק"ו?** שבנדה שאין בה כל כך הרבה עברות שמביאות לידי חיוב חטאת ובכל אופן הבא על כמה נידות בהעלם אחד חייב על כל אחד ואחד, שבת שיש בו עברות הרבה שמביאים לידי חטאת אז ק"ו שיהיה חייב על כל אחד ואחד. **מה ענה לו ר"ע?** שבנידה יותר חמור בגלל שהוא מוזהר עליה והיא מוזהרת

עליו ושבת רק האדם מוזהר עליה. **מה ענה לו ר"א?** שהבא על חמש נידות קטנות שרק הוא מוזהר עליהם (שהרי הקטנה פטורה) שחייב על כל אחד ואחד. **מה ענו לו ר"ע?** שבנידה קטנה זה יותר חמור משבת שאפ"י שלא מוזהרים עליה עכשיו, מוזהרים עליה לאחר זמן, משא"כ בשבת אף פעם לא מוזהרים עליה אפ"י שהיא אף פעם לא מוזהרת עליו א"כ ק"ו לשבת. **מה ענה לו ר"ע?** שבספק בבהמה הוא כמו הספק בשבת.

פרק ד'

משנה א'

מה העיקרון במשנה? שאדם שיש לו ספק אם עבר עבירה שחייבים עליה חטאת או אכל בשיעור דבר שחייבים עליו חטאת מביא אשם תלוי. **כמה דוגמאות מביאה המשנה?** 4. מהם? 1. ספק על חלב. 2. אכל חלב וספק אם בשיעור. 3. אשתו ואחותו עמו בבית ושגג אחת מהם. 4. עשה מלאכה וספק אם עשה בשבת או ביום חול. **איך יכול להיות ספק אכל חלב?** היה לפניו חלב ושמן וחשב שהחלבי שומן ואכל החלב (כי אם היה לו ספק ואכל הרי הוא מזיד ופאר מקרבן).

משנה ב'

אכל שני כזיתים חלה כמה חייב? בגלל שזה גוף עבירה אחד בהעלם אחד חייב רק קרבן אחד. **אכל חלב דם ונותר ופיגול כמה חייב?** אפ"י בהעלם אחד חייב על אחד ואחד מפני שהם גופי עבירה שונים. **במקרים הנ"ל אם היה לו ספק כמה אשם תלוי חייב?** כפי מס' החטאות שחייב על ודאי כך מתחייב אשם תלוי על ספק. **יודע שעשה עבירה ואינו יודע איזה עבירה האם חייב?** לר"א חייב חטאת בגלל שבטוח שעבר עבירה לרבי יהושע פטור מחטאת בגלל שנאמר "אשר חטא בה" עד שיוודע לו במה חטא. **האם באשם תלוי חייב לרבי יהושע?** לרבי יוסי משמע שחייב כמו כל ספק עבירה לרבי יהודה גם מאשם תלוי פטור בגלל שנאמר: "ולא ידע" וכאן הוא יודע שעבר עבירה ולא יודע איזה מהם הדוגמאות שמביאה המשנה? 1. היה לפניו חלב ונותר ולא ידע מה אכל. 2. אשתו נידה ואחותו עמו בבית ולא ידע באיזה מהם שגג. **מה הדוגמא השלישית?** לת"ק עשה מלאכה בין השמשות של שבת ויוה"כ ולא יודע מתי עשה, לרבי יוסי במקרה הזה הפטור לגמרי שחצי מלאכה עשה בשבת וחצי עשה ביוה"כ אלא שעשה מלאכה באמצע היום ויש לו ספק אם זה היה בשבת או ביוה"כ.

משנה ג'

באיזה ספק איזה עבירה עשה גם לרבי יהושע חייב חטאת? כגון אם יש לו ספק על איזה אשה נידה בה, אבל אם יש לו ספק אם קצר או טחן שהם שתי גופי עבירה לרבי יהושע פטור. **מה מוסיף רבי יהודה?** שאם התכוון ללקט וליקט, רק במקום ללקט ענבים ואח"כ תאנים וליקט תאנים ואח"כ גם בזה יפטור רבי יהושע שלא נתקיימה מחשבתו שליקט תאנים כזה ללקט ענבים ושליקט ענבים רצה ללקט תאנים. **מה סובר ר"א?** שזה נקרא שתקיימה מחשבתו בגלל שהתכוון ללקוט תאנים וענבים. **מה סובר ר' שמעון?** שבכזה מקרה גם ר' יהושע חייב. **הטעם?** שאשר חטא "בה" זה פרט למתעסק שהתכוון ליטול התלוש ותלש המחובר (לרבי יהושע אשר חטא בה שעושה דוקא למה שהתכוון).

פרק ה'

משנה א'

איזה דם חייבים עליו כרת? דם שהנפש יוצאת בו. מהו דם שנפש יוצאת בו? דם שחיטה, דם נהיה שדקר בנהריים של הבעיה דם עיקור, דם הקזה. בשביל מה מקיזים דם? מוצאים דם מהוורידים לרפואה. האם כל דם הקזה הוא דם הנפש? לא, רק דם האמצעי שהוא מקלח (לא הדם שיוצא בהתחלה, ואל הדם שיוצא בסוף) על אלו דמים אין חייבים כרת? דם האיברים. כגון: דם הטחול, ודם הלב (ודוקא דם שבתוך הלב אבל דם שבחלל הלב הוא דם הנפש משתי ששוחטים הבהמה אז היא שוטפת את דם השחיטה ללב) על איזה עוד דם פטור מכרת? דם ביצים, דגים, חגבים. על איזה דם יש מחלוקת? על דם התמצית. מנין שדוקא על דם הנפש חייבים כרת? שנאמר "כי נפש כל בשר דמו הוא" מי חולק בדם התמצית? רבי יהודה.

משנה ב'

אדם שיש לו ספק אם מעל בהקדש מה הדין? לר"ע חייב אשם תלוי ולחכמים רק על ספק עבירה שיש בו חטאת מביא אשם תלוי, ולא על ספק עבירה שיש בו אשם. לר"ע האם צריך להביא מהאשם תלוי את מעילתו? לא מביא את חטאו שיוודע לו. מה סובר ר"ט? שבמקום שיביא שתי אשמות מביא אשם תלוי ואת הסכום של המעילה עם חומש ומתנה, שאם הוא מעל זו מעילתו וזו אשמי ואם ישאר הספק אז המעות נדבה תלוי. למה הוא יכול לעשות את התנאי הזה? בגלל שעל תלוי ועל ודאי מביא איל.

משנה ג'

האם ר"ע מסכים אם דברי ר"ט? במעילה מועטת: הודה לו שיותר משתלם כך לעשות אבל במעילה מועדות: עדיף לו להביא אשם תלוי בלי המעילה ורק אם יודע לו שחטא יביא אשם ודאי עם מעילתו. מתי אפשר לשנות מספק לוודאי? אשה שיש לה ספק אם חייבת חטאת העוף ולפני שנמלקה נודע לה שחייבת חטאת העוף עושה אותו לוודאי. הטעם? שממין שמביאה על ספק מביאה על וודאי.

משנה ד'

מה המקרה במשנה? היו לפניו שני חתיכות בשר אחת חולין ואחת קודש ויש לו ספק איזה מהם אוכל. מה הדין? מחלוקת לחכמים פאר מפני שספק חייב אשם פטורים, ולר"ע: גם ספק חייבי אשם מביאים אשם תלוי. אכל את השניה מה הדין? מחלוקת לחכמים שניהם פטורים שהם בספק חייב אשם, ולר"ע כל אחד מביא אשם תלוי ולר"ש שניהם ביחד מביאים אשם אחד ומתנים: שמי שלא אכל את החתיכה של הקודש מחול על חלקו לחברו, לרבי יוסי אי אפשר להתנות על הקרבן שבא על החטא וכן הדין או כחכמים שאף אחד לא צריך להביא או כר"ע ששניהם צריכים להביא.

משנה ה'

מה המקרה במשנה? היו לפני שתי חתיכות אחת של שומן ואחת של חלב ויש לו ספק איזה מהם אכל, מה הדין? לכו"ע מביא אשם תלוי שהוא בספק חייבי חטאות. אכל גם את החתיכה השניה מה הדין? מביא חטאת. אכל אחד את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה מה הדין? פה גם חכמים מודים שמביא אשם תלוי ולר"ש מביאים אחד ומתנים: ולרבי יוסי הדין כחכמים שאין מתנים על קרבן שבא על עבירה.

משנה ו'

מהו המקרה במשנה? היו לפני שתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן של הקדש אכל אחת מהם ולא יודע איזה מהם אכל. מה הדין? מביא אשם תלוי בגלל שחלב הוא חייב חטאת. אכל גם את השניה מה

הדין? מביא חטאת על החלב ואשם ודאי על השומן של הקדש. **אדם אחר אבל את החתיכה השניה מה הדין?** מחלוקת לחכמים (שחולקים על ר"ע במשנה ד' ובמשנתנו מודים לר"ע) כל אחד מביא אשם תלוי ולר"ש מביאים חטאת ואשם ומתנים מי שאכל את החלב מוחל על חלקי האשם ומי שאכל את השמן מוחל על חלקו בחטאת ולרבי יוסי (שהוא ת"ק) כל אחד מביא אשם תלוי.

משנה ז'

מהו המקרה במשנה? היו לפני שתי חתיכות של חלב ואחת מהן של קודש ואכל אחת מהם ולא יודע איזה מהם אכל, מה הדין? מחלוקת לת"ק מביא חטאת שוודאי אכל חלב ולר"ע מביא גם אשם תלוי שיש פה ספק מעילה. **אכל גם את השניה מה הדין?** מביא שתי חטאות ואשם וודאי. בא אחר ואכל את השניה מה הדין? מחלוקת לת"ק כל אחד מביא חטאת ולר"ע כל אחד מביא גם אשם תלוי ולר"ש כל אחד מביא חטאת ושניהם ביחד אשם ומתנים ולרבי יוסי (שהוא ר"ע) כל אחד מביא אשם תלוי.

משנה ח'

מה המקרה במשנה? היה לו שתי חתיכות של חב ואחת מהם היה של נותר ואכל אחת מהם ולא יודע איזה מהם אכל. מה הדין? מביא חטאת ואשם תלוי שמבקרה במשנתנו יש לו ספק חטאת ולכו"ע חייב עליו אשם תלוי. **אכל גם את השניה מה הדין?** מחלוקת לת"ק כל אחד מביא חטאת ואשם תלוי. לר"ש כל אחד מביא חטאת וחטאת נוספת מביאים ומתנים לרבי יוסי (שהוא ת"ק) כל אחד מביא חטאת ואשם תלוי בגלל שחטאת שבאה על חטא אין שנים מביאים אותה.

פרק ו'

משנה א'

על מה מדברת המשנה? אדם שהביא אשם תלוי ונודע שלא חטא. **מתי נודע לו?** או עד שלא נשחט או שנשחט ולא זרק הדם, או אחר זריקת הדם. **מה הדין בנוגע לו עד שלא נשחט?** מחלוקת לר"מ חוזר לעדר מפני שהוקדש בטעות ולחכמים ירעה עד שיסתאב ויפלו דמו לנדבה מפני שבשעה שהפריש ירא מפני הספק שבידו וגמר בליבו להקדיש אפ"י שלא יצטרך, ולר"א שאדם יכול להקריב כל יום אשם תלוי לכן יכול להקריב אשם תלוי על ספק חטא אחר. **מה הדין שנודע לו אחר ששחט?** לת"ק הדם ישפך והבשר ישרף מפני שבשעת זריקת הדם ידע כבר שלא חטא ולרבי יוסי יזרק הדם והבשר יאכל מפני שכלי שת מקדשים את הפסוק ליקרב ולכן כל העומד לזרוק כזרוק דמי. **נודע לו לאחר זריקת הדם מה הדין?** לכו"ע הבשר יאכל מפני שבזריקת הדם שבוא זמן הכפרה היה לו ספק.

משנה ב'

מה הפי' אשם ודאי אינו כן? שבאשם ודאי גם חכמים מודים שאם נודע לו קודם שנשחט שהבהמה חולין. **מה הדין משנשחט? יקבר. הטעם?** מפני שנודע לו שלא חטא א"כ זה חולין שנשחטו בעזרה. **נודע לו אחר שזרק הדם מה הדין?** הבשר ישרף. **אם נודע לו אחר ששחט או אחר שזרק הדם נחשב לחולין שנשחטו בעזרה למה אחר ששחט יקבר ואחר שזרק הדם ישרף?** מוכרחים לומר שנשחט יקבר זה לפי ת"ק בתמורה פ"ז משנה ד' משנזרק ישרף הולך לפי ר"ש. מה הפי' שזרק הנסקל אינו כן? אינו כאשם תלוי אלא כאשם ודאי לכן מה הדין אם נודע שלא הרג לפני שנסקל מה הדין? חוזר לעדר. ואם נודע שלא הרג אברי

שערפו הפרה נקבר במקומו ואסרה בהנאה. הטעם? שהיה פה ספק מי הרג והעלה ערופה כפרה על הספק ולכן אסורה בהנאה.

משנה ג'

מהי שיטת ר"א? שאשם תלוי הוא קרבן נדבה ולא קרבן חובה. **הטעם?** שאם הוא קרבן חובה א"כ למה אחרי שמביא אשם תלוי ונודע שחטא צריך להביא חטאת. **לכן מה הדין?** שאדם יכול להתנדב כל יום אשם תלוי ונקרא אשם חסידים. **מי היה מביא אשם תלוי כל יום?** בבא בן בוטי. **מתי לא היה מביא?** בשבת ויו"ט שאין מביאים קרבן יחיד בשבת וביום שאחרי יוה"כ שאחרי יוה"כ אין ספק עבירה שיוה"כ כיפר על הספיקות האם מצידו היה רוצה להביא גם למחרת יוה"כ? כן. **מי לא נתן לו?** חבריו שאמרו לו קודם הכנס לספק אשם תלוי. **מהי שיטת חכמים?** שאשם תלוי הוא קרבן חובה וצריך להביא חטאת אם נודע לו שחטא ומה שמביא קודם אשם תלוי להגן עצמו מן האיסורים שהתורה חסה על גופם של ישראל.

משנה ד'

על אלו קרבנות שעבר עליהם יוה"כ פטורים מלהביאם? אשם תלוי יוה"כ פוטר חטאת ואשם, וודאי אין יוה"כ פוטר. **מי שנהיה לו ספק אשם ביוה"כ עד מתי יוה"כ פוטר?** כל היום מכפר אפי' זמן קצר ביותר לפני יוה"כ.

משנה ה'

האשה שיש עליה ספק חטאת העוף האם יוה"כ פוטר? לא. **הטעם?** שמכשרתו לאכול בזבחים ועד שלא מביאה לא יכולה לאכול. **באיזה מקרה יש ספק חטאת העוף?** כגון שאשה ילדה ולא יודעים אם היא מן ולד שחייבת עליו קרבן או לא. **חטאת העוף הבאה על הספק מה עושים אתה?** מקריבים אותה ואינה נאכלת שמא היא פטורה והעוף חולין ומליקת חולין נבילה, אם אחר שנמלקו בעזרה אבל מדרבנן אסור שמא ואמרו שספק חטאת מותר בהנאה וספק חטאת אסורה באכילה מהטעם הנ"ל ובהנאה אסורה שמא היא קודש.

משנה ו'

כמה צריך להיות שווה אשם? 2 סלעים. **מה הדין אם הפריש 2 סלעים וקנה בהם 2 אשמות?** אם אחד מהם עלה המחיר ועכשיו שווה 2 סלעים יכול להביא האשם ב – 2 סלעים והשני ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה כדין מותר אשם לנדבה. **מה הדין עם בשתי סלעים שהפריש קנה שני אילי חולין?** אם אחד מהם שווה 2 סלעים והשני שווה 10 זוזים (שהם שני חצאי סלעים שהסלע 4 זוזים) האייל ששווה 2 סלעים יקריב לאשם, והשני ששווה 10 זוזים נותן לגזבר על המעילה שמעל ב – 2 סלעים קרן וחומש ובעוד שתי סלעים אחרים מביתו יקנה אשם מעילות. **מה הדין בסלע אחד קנה לחולין?** אם שניהם כל אחד שווה שני סלעים יקריב הראשון לאשם והשני לאשם מעילות שמעל בסלע אחד ועם האשם מעילות מביא קרן וחומש.

משנה ז'

אדם הפריש חטאת ומת מה הדין? אפי' שבנו חטא אותו חטא לא יכול להביא החטאת של אביו. **הטעם?** שחטאת שמתו בעליה למיתה אזלה. אדם שאכל חלב שהפריש קרבן ואח"כ אכל דם האם יכול להביא **הקרבן על איסור הדם?** לא, א' אפשר להעביר חטאת מחטא על חטא. **האם באותו חטא עצמו שעשהו**

פעמיים אפשר כן להביא? אפ"י מחלב של אמש לא יכול להעביר מחטא. מנין? שנאמר קרבנו על חטאתנו, שהקרבן צריך להיות על שם אותו חטא שהפרישו אותו.

משנה ז'

על מה מדברת המשנה? על חטאת עולה ויורד. אדם שהפריש מעות לקנות כבשה האם יכול לקנות שעירה? יכול. האם יכול לקנות שתי תורים או בני יונה? בחטאת עולה ויורד עם העני יכול לקנות שתי תורים. הקדיש מעות שני תורים יכול לקנות עשירית האיפה? אם נהיה דל יכול. הקדיש מעות לעשירית האיפה ואח"כ העשיר? קונה שתי תורים. העשיר עוד מה הדין? קונה כבשה או שעירה. הפריש כבשה או שעירה והעני ונהיתה הבהמה בעלת מום מה הדין ימכור ויביא בדימיה עוף, הפריש עוף ונהיה. דל והעוף נהיה מחוסר אבר? לא יכול להביא בדמיו עשירית האיפה שאין לעוף פדיון.

משנה ט'

בכל מקום בתורה מה מוזכר קודם כבשים או עיזים? בכל התורה מוזכר קודם כבשים. האם כבשים יותר מובחרים מעיזים? לא. מנין? שבחטאת כתוב קודם כל עיזים שכתוב ואם כבש יביא קרבנות לחטאת וא"כ שניהם שקולים. בכל מקום בתורה מה כתוב קודם תורים או בני יונה? תורים. הסא תורים יותר מובחרים? לא. מנין? שכתוב ביולדת ובן יונה או תורה לחטאת א"כ שניהם שקולים. בכל התורה מי כתוב קודם אב או אם? אב. האם חייבים בכבוד האב יותר מהאם? לא. מנין? שכתוב איש אמו ואביו תראו מלמד ששניהם שקולים. את מי צריך לכבד קודם? את האבא. הטעם? שגם האמא חייבת. אביו ורבו מי קודם? אם אביו חכם אז אביו ואם לאו אז רבו קודם מפני שלמדו חכמה.

סוף מסכת כריתות